

СТАНОВИЩЕ

на

Българска фотоволтаична асоциация

Колко струва всъщност „скъпата зелена енергия“?

Финансово-икономически или популистки са мотивите за атаката срещу производителите на „зелена енергия“

Разговорът за цената на тока и кой производител с колко „тежи“ в нея, трябва да бъде воден на основата на достоверни данни и финансово-икономически анализи, а не с популистки лозунги и театрална истерия. Основни изходни данни, за да можем да говорим с познание по темата.

От общата цена „Задължение към обществото“ (40,21 лв/МВч), разходът за енергията от възобновяеми източници е в размер на 15,92 лв/МВч (ако включим и компенсациите за предишни периоди, заради подтисканата цена - 2,43 лв/МВч, става общо 18,35 лв/МВч).

С новото ценово решение на Регулатора, домакинствата и бизнеса ще плащат в еднакъв размер цената „Задължение към обществото“. Разликата, обаче между тежестта за домакинствата и бизнеса е, че по Насоките на Европейската комисия, е допустима държавна помощ само за защита на конкурентноспособността на бизнеса и то единствено върху компонентата за енергия от възобновяеми източници. Подобна „защита“ за домакинствата не е разрешена. След като правителството обяви своето решение да защити с държавна помощ в най-широк мащаб големия, средния и малък бизнес, практически, разходът за „зелена енергия“ става нищожен, защото размерът, който бизнесът ще плаща за „зелена енергия“ ще съставлява едва 2,75 лв/МВч от общата цена „Задължение към обществото“.

Това означава, че 90% от бизнеса на Свободен пазар, при обща цена от 102,50 лв/МВч, ще плаща едва 2,70% от сметката за „зелена енергия“.

Това не може да се случи за домакинствата, и по тази причина, е важно да се анализира подходът на новото ценово решение, който справедливо определя еднаква цена „Задължение към обществото“ за бизнеса и домакинствата (практически я намалява за домакинствата, които досега плащаха по 53 лв/МВч), и оставя възможността на правителството с политически решения, в допустимите от Европейски съюз механизми да защити конкурентноспособността на бизнеса, като същевременно се осигурява достатъчен финансов буфер от над 350 млн. лв., за приемане на решение за мащабна държавна подкрепа за бизнеса.

Неразбирането и липсата на яснота за легитимните механизми на разграничение и в същото време на синхрон в отделните политики (на Регулатора от една страна и на Правителството

отдруга), е в основата на погрешното интерпретиране на „тежестта на зелената енергия“ за бизнеса.

Как се намалява тежестта на „зелената енергия“ в цената на НЕК (като Обществен доставчик) – за домакинствата и бизнеса на Регулирания пазар?

Производителите от възобновяеми източници вече се изкупуват по преференциална тарифа само до определената средногодишна продължителност на работа (напр. за фотоволтаичните централи – до 1250 МВч), енергията произведена над тези часове се изкупува по цена на Обществения доставчик (119,87 лв/МВч). Практически, на годишна база, това са 80-100 млн. лева намаляване на разходите за възобновяеми източници.

До края на 2015г, допълнителни 226 млн. лева са планираните приходи в НЕК от търговията с въглеродни емисии, с които България разполага като безплатна квота, заради провежданата политика на ЕС за насърчаване на енергията от възобновяеми източници (Директива 29). До края на ценовия период (01.07.2016г), приходите реално ще бъдат с около 40% повече, защото ще са постъпили и тези от продажбите за първите месеци на 2016г. Изключително важно е, да се разбира, че следващите години, респ. за следващите ценови периоди, постъпленията от продажбата на въглеродни емисии ще се увеличават и значително ще намаляват размера на компонентата „възобновяеми източници“. Затова, механизмът предвиден в ЕС за намаляване разходите на тази компонента, значително ще облекчи цената „Задължение към обществото“, при условие, че България изпълнява своите ангажменти по политиките за борба с климатичните промени. Към 2020г., очакваните приходи от продажбата на въглеродни емисии са в размер на повече от 250 млн. евро, с което напълно ще се покрива разликата между преференциалната тарифа и цена на електроенергията, произвеждана от ВЕИ на Свободния пазар. Това е механизмът, допустим и препоръчан от ЕС за дългосрочно превръщане на енергията от ВЕИ от бремене за цената на електроенергията в конкурентен участник на енергийния пазар.

Третият принос на производителите на възобновяеми източници за намаляване на тежестта в цената за регулирания пазар, са неотбелязаните в ценовото решение, но реално получавани от НЕК приходи от ВЕИ за балансиране на системата. Те възлизат на 50-80 млн. лева годишно и представляват 10-12% от приходите на производителите на „зелена енергия“, съответно постъпват в НЕК, без да се отчитат в ценовия модел.

Или, при провеждане на започналата реформа, в предстоящия ценови период НЕК ще получи приходи и спестени разходи за енергията от възобновяеми източници в размер на 406 млн. лв. Това означава, че с провеждането на реформата с легитимни средства, се спестяват на обществото 406 млн. лв от разходите за „зелена енергия“. Именно тези спестени средства дават възможност на правителството за провеждане на активна икономическа политика за насърчаване конкурентноспособността на бизнеса чрез 85% отстъпка от компонентата „възобновяеми източници“.

Необяснима е тежката спекулация, която се провежда публично относно „тежестта на зелената енергия“, при наличието на всички числа, както и на факта, че единствено и само върху разходите за „зелена енергия“ бизнесът ще ползва разрешена от ЕК държавна помощ.

Накъде върви светът?

В света протича соларна революция, в България популизма и неграмотността превърна соларната енергия в мръсна дума. Слънчевата енергия попадаща на Земята е 10 000 пъти повече от цялата консумация на човечеството днес. В следващите 20-25 години, соларната енергия, ще бъде основната енергия в световната икономика, с развитието на сторидж системите и смарт гридовете. България е лидер в Европейския съюз (ЕС) по ръст на емисиите въглероден диоксид през 2014 г (Евростат) със 7,1% за една година, в други държави от ЕС обаче има спад на вредните емисии, като най-силен е той в Словакия – 14,1%, Дания – 10,7%, Словения – 9,1%, Великобритания – 8,7%, и Франция – 8,2%. Над 80 на сто от населението на България е засегнато от замърсяването на въздуха с фини прахови частици над допустимите норми, което е от два до три пъти повече в сравнение със средните нива за Европа - 22 - 42%, заради което ЕК съди България в Съда на Европийския съюз. Единствената държавна топлоелектрическа централа в България - ТЕЦ "Марица Изток 2" е първенец в Европа по замърсяване на въздуха и нанесени щети на здравето на хората и на околната среда, сочи публикуван доклад на Европейската агенция по околна среда (ЕАОС), оценяващ щетите от промишлените инсталации в Евросъюза.

Докато воюва със „зелената енергия“, България води всички мрачни класации в Европейския съюз.

Битката на политиците със „зелената енергия“ е загубена в умовете и сърцата на младите българи, те искат децата им да живеят в „зелена“ България, а не да напускат мрачна, прашна и кафява държава.

София

22 юни 2015г